

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1589. usque ad annum 1595 - Una Cum Criticis R.P.
Honorati A S. Maria Carmel. Discalc. Observationibus In Historiam
Ecclesiasticam Abbatis Fleurii

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118669

§. 16. Cornelii Bonaventuræ Bertrandi inetritus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67252)

primævo naturæ beneficio ingentem ad Mathematicas disciplinas inclinationem in se experiebatur, quæ cum ætate semper crevit, hinc mappas geographicas elaborare aggrediebatur, non sine gravi labore, eoquod ejusmodi tabulæ hucusque a nemine adinventæ fuissent. Demum etiam postremis vitæ suæ annis Theologiæ operam navans, quædam opuscula tanquam hujus studii fructum collegerat, inter quæ præcipue numerari meretur Evangelistarum Harmonia, necnon tractatus de creatione, & constructione mundi: porro utrumque hunc librum scripsit idiomate latino, ex quibus tamen postremus tractatus proscribatur, eoquod ibidem octodecim propositiones circa peccatum originale cum Ecclesiæ fide pugnantes fuissent deprehensæ. Ceterum Mercator Duisburgi hoc anno, ætatis vero suæ octogesimo secundo die vigesima octava Novembris vitam cum morte commutavit

§. XVI.

Cornelii Bonaventuræ Bertrandi interitus.

Hoc item anno ex Protestantibus obiit Cornelius Bonaventura Bertrandus Thouartii nobilissimo Tremolliorum oppido in Pictonibus honesta Thorationum familia natus, qui Parisiis primas ope-

Gg 4 ras

Sæcul. XVI.
A. C. 1594

Tha. l. 109.
Colom. Gall.
Orient. p. 73.
Baillet. l. c.

Sæcul. XVI.
A. C. 94

ras studiis dicavit, sub Hadriano Turnebo, & Joanne Stracelio Magistris, ac dein sub Angelo Caninio Orientalium linguarum peritissimo Hebraicæ ad discendæ se impendit: porro inde Tolosam, & Divonam Cadurcorum profectus juris civilis scientiæ incubuit: postquam vero illo tempore in Calvinistas inquirere cæptum, Cornelius molestiam sibi inferri veritus Genevam secessit, ubi biennio post linguæ hebraicæ Professor renunciatus fuit, cujus muneris occasione usus sacræ linguæ thesaurum, quem Pagninus composuit, copiosa adnotationum accessione auctam rursus edidit: postea autem quandam Hebraicæ linguæ cum Arabica comparationem elucubravit præter succinctam, & methodicam dissertationem de Republica Hebræorum, quod postremum opus ceteris omnibus ejusdem lucubrationibus majoris habetur. Demum Cornelius relicta Geneva Franchentalam in Palatinatu secessit, ubi anno Domini millesimo quingentesimo octogesimo sexto librum suum edidit, cui titulus: *Lucubrationes Franchentalenses*: postquam vero a Bernatam republica pro tradenda lingua Hebraica Lausanam evocatus fuerat, ibidem anno ætatis suæ sexagesimo tertio interiit.

Cete

Sæcul.XVI.

A.C.1594.

Ceterum inter sectæ suæ Viros præcipue ex eo commendatur, quod præ ceteris primus totum sacrum Codicem ex hebraico textu in Gallicum idioma transferre ausus fuerit; quippe Calvinus, & Olivetanus hujus linguæ ignari duntaxat ad veteres Interpretes, quibus cæca servitute nimium insistebant, recurrere cogebantur: Bertrandus vero utpote Grammaticus majori utebatur libertate, (*) ac ipsemet in suarum lucubrationum præfatione de hoc suo opere præclare differit: quinimo Calvinistæ hisce Bibliis hodiedum utuntur, quamvis in pluribus locis prorsus insulas Rabbiorum interpretationes veterum Interpretum explicationi præferre ausus fuisset: de cetero innumeros emendabat textus, qui in Olivetani, & Calvinii versionibus minus exacte ad literam redditæ reperiuntur: vicissim vero quosdam textus, qui in primis editionibus optime translati fuerant, ipse foede depravavit, præcipue

(*) Auctor libri, cui titulus: das gelehrte compendiöse Lexicon: verbo Bertram: hæc addit: er revidierte auch die französische version der Genfer-Bibel, wiewohl mit gar zu grosser Freyheit: hæc autem effrenis libertas progeminat variarum sectarum monstra.

G g 5

Sæcul. XVI. A. C. 1594. cipue insistens Munsteri, & Tremelii versionibus. (*) Fatendum tamen, quod in Grammatica crisi, & conjecturis admodum felix fuerit, nimis tamen petulanter suo erga Religionem Catholicam odio a teneris indito indulserit.

§. XVII.

Sigismundi Poloniae Regis conatus pro Religione Catholica in Suecica Regno restauranda.

*Spond. hoc
ann. n. 28.
Puffendorff
introd. a
l'hist. des
Princ. t. 2.*

Postquam Sigismundus Poloniae Rex mortuo Joanne Patre suo Suecicae Regnum hæreditario jure acquisierat, atque

(*) Nunc jam gloriantur Protestantes, quod eorum Parentes Lutherus & Calvinus ipsis reddiderint Bibliorum usum, quem Catholicis a Papa ereptum fuisse mentiantur: unde ergo se purum Verbum Dei habere jactitare possunt, dum tantum aliquam Bibliorum partem a suis Parentibus receperint, illis libris, quos hi suæ sectæ adversos credebant, rescissis, necnon textibus pro uniuscujusque arbitrio explicatis, & depravatis: hinc illos ex nova eorum reformatione haud aliud commodum recepisse videtur, nisi quod nunc integro, & puro Dei Verbo scripto destituti etiam sine Sacerdote, & Sacrificio, prout olim Deus populo Hebraico minitatus est, reperiantur.